Lietuvį pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvybės palaikymui —platinimas tautinės spaudos.

LIII. METAI. 90 (679) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK KETVIRTADIENIS, 1939 M., BALANDŽIO-APRIL 20 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY APR 21 1939 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

ŠIANDIEN

19 vyrų legenda
Kraujuotos kopos
Kardinolas Lietuvai
Gibraltaras — simbolis

J. KRŪZĖ

Per visą Lietuvą šiandien iš lūpų į lūpas eina šių dienų didvyrių legenda, kurią vadina "Smeltės 19 vyrų legenda". Lietuva negali sakyti, kad Klaipėdą atidavė Vokietijai be kraujo praliejimo. Tai būtų neteisybė, nes Kuršių Nėringos Kopgalyje, kur Lietuvos kariai saugojo uosto zoną yra kalnelis, kuriame guli devyniolikos vyrų lavonai. Devyniolika didvyrių, kurie pasipriešino vokiečiams, kurie žuvo begindami Lietuvos žemę.

Šešiolika kareivių ir trys karininkai, kuriais vadovavo kapitonas inž. Žemaitis ir kap. Bendorius (kiti sako kap. Bernotas), pasiliko Kopgalyje, apsikasė ir gerai apsiginklavę pasiryžo nesitraukti iš Lietuvos žemės. Jie turėjo radijo. Dažnai iš Kauno juos per radiją įspėdavo: "Žemaiti, Bendoriau, liaukitės, grįžkite į Kauną". Bet nei Bendorius, nei Žemaitis nepaklausė. Vėliau Kopgalyje įvyko smarkios kautynės tarp lietuvių ir vokiečių smogikų. Dabar viskas Kopgalyje tyku ir apie tuos 19 vyrų nieko negirdėti. Jie greičiausia amžinai pasiliko tame krauju aplaistytame Kopgalyje.

Šis įvykis, nors ir nebuvo Lietuvos spaudoje skelbiamas, bet visa Lietuva ir užsienis apie jį žino. Vienas Lenkijos kariuomenės karininkas užvakar pasiuntė į Kauną du kardus, vieną Bendoriaus (ar Bernotos), o kitą Žemaičio vardu. Tie kardai simbolizuoja tų devyniolikos vyrų pasiryžimą ginti savo žemę ir savo nepriklausomybę. Jie žuvo bet nepasitraukė.

Ši devyniolikos vyrų legenda jaudina visą lietuvių tautą, ji ne tik išspaudžia ašarą, bet stiprina visos tautos pasiryžimą kovoti už savo teises ir laisvę. Dažnai mes didžiuojamės davę Lietuvos valstybei finansinę paramą, bet ką ta mūsų parama gali reikšti prieš tų devyniolikos, kurie davė brangiausią auką — savo gyvybę, kad sustiprinti tautos pasiryžimą ir ateities kartų dvasią.

Lenkai skelbia, kad Lietuva šiomis dienomis pasirašys konkordatą su Vatikanu ir ta proga popiežius gali paskirti vieną Lietuvos vyskupą kardinolu. Galimas daiktas. Prieš keleta metų kai buvo kilęs klausimas paskirti Pabaltijo valstybėms kardinolą, Lenkija dėjo visas pastangas, kad jeigu kardinolas bus skiriamas, tai kad skirtų Latvijos vyskupą, bet anuomet Lenkijos santykiai su Lietuva buvo labai blogi. Dabar, Lenkija norėdama savo santykius dar daugiau pagerinti, dės visas pastangas kad Lietuvai būtų paskirtas kardinolas.

Daug mes rašėme, daug kiti rašė, kad Vokietija bando Lietuvai ekonominiai pavergti. Tam yra galimybės, bet šiomis dienomis tas klausimas galutinai paaiškės, kai Lietuvos delegacija pradės su Vokietija derybas dėl naujos prekybos sutarties sudarymo. Lietuvos delegacija jau Berlyne.

EUROPOS POLITIKA VĖL HITLERIO RANKOSE, SAKO VOKIETIJOS NACIAI

Chamberlainas užtikrina Belgijai, Olandijai, Šveicarijai ir Danijai nepriklausomybę

Ministro pirmininko pavaduotojas K. Bizauskas

LONDON, bal. 19 d. — Anglijos vyriausybė vėliausiu laiku dideliu susidomėjimu seka įvykius Portugalijoje, kur, sakoma, naciai įkalbinėja tą valstybę susijungti su Ispanija. Tam tikslui iki šiol patylomis buvo organizuojami vietiniai fašistai, kurie po Vokietijos nacių vadovybe šiomis dienomis ruošia Portugalijoje perversmą tikslu tą valstybę prijungti prie Ispanijos. Perversmas Portugalijoje įvyks tuojau po Vokietijos karo laivyno atvykimo į Portugalijos vandenis. Portugalijoje vėliausiu laiku labai sustiprėjo vadinamieji falangistai, Ispanijos fašistai.

Kalbėdamas Anglijos Parlamente Ministras Pirmininkas Chamberlainas apie Turkijos įstojimą į Londono Paryžiaus sąjungą nieko neminėjo, nors buvo tikimasi, kad jis tuo reikalu padarys pranešimą. Vietoj Turkijos, Chamberlainas pareiškė, kad Anglija pasižada ginti Šveicarijos, Belgijos, Olandijos ir Danijos nepriklausomybę, jeigu tos valstybės būtų užpultos.

Iš tų pačių šaltinių praneša, kad Hitleris Turkijai paskyrė naują pasiuntinį, veteraną diplomatą Von Papeną, kuris suvaidino labai svarbią rolę Austrijos prijungime prie Vokietijos. Papenas, esą, jau išvažiavo į Istanbulą, kur jis tarsis su Turkijos vyriausybe.

Tuo tarpu Vokietijoje ir Italijoje manoma, kad Roosevelto atsišaukimas Italijai ir Vokietijai, vėl davė progos Hitleriui paimti tarptautinės politikos iniciatyvą į savo rankas. Dabar laukiama reikšmingų pareiškimų tarp balandžio 20 iki 28 d.

MUSSOLINI PASKELBĖ NAUJĄ MOBILIZACIJĄ

ROMA, Italija, bal. 19 d. — Italijos diktatorius vakar paskelbė naują mobilizaciją. Šį kartą į kariuomenę pašaukiami visi vyrai gimę 1913 metais. Dabar Italija iš viso turės daugiau kaip vieną milijoną ginkluotų vyrų.

UŽDARĖ DAUG UKRAINIEČIŲ ORGANIZACIJŲ

VARŠUVA. — "Gazeta Polska" praneša, kad paskutinėmis dienomis visoje rytinėje Galicijoje buvo uždaryta eilė kultūrinių, sportinių ir ūkinių ukrainiečių organizacijų už tai, kad jų veikimas išėjo iš joms nustatytų statutų ribų.

ATIDARĖ SIENĄ

KLAIPĖDA. — Buvusioji Lietuvos-Vokietijos siena, kuri paskutiniu laiku buvo uždaryta ir klaipėdiškiai į ten negalėjo vykti, jau vėl atidaryta. Iš Klaipėdos krašto į Reichą gali vykti turį Klaipėdos krašto požymį arba Lietuvos respublikos vidaus pasą.

LATVIJOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS PADAUGĖJĘS 9,700 ŽMONIŲ

RYGA. — Valstybės statistikos valdyba jau surūšiavusi žinias apie 1938 metais mirusius ir gimusius Latvijos gyventojus. Visoje valstybėje pereitais metais gimė 36,361, bet mirė 26,654, taigi gyventojų skaičius pereitais metais padaugėjęs 9,707 žmonėmis. Didžiausias gyventojų prieauglis buvęs Latgalėje — 7,444 žmonės, Žemgalėje gyventojų padaugėję — 1,431 žmogus, Vidžemėje — 1,347, Kurše — 778 ir Rygoje — 717 žmonių.

IŠ ANGLŲ DERYBŲ SU SOVIETŲ SĄJUNGA

LONDON, bal. 19 d. — Tarp anglų ir rusų eina derybos, kurios tikimasi bus baigtos ateinančią savaitę. Tose derybose, kaip dabar paaiškėjo, anglai nori, kad Sovietai parodytų daugiau aktingumo Tolimuose Rytuose prieš Japoniją ir daugiau remtų Kiniją. Anglija iš savo pusės taip pat pasiruošus duoti daugiau paramos Kinijai.

Jeigu Europoje kiltų karas, tai manoma, kad Japonija tuojau prisidėtų prie Romos Berlyno aišes ir gali apsikėsinti prieš Anglijos ir Amerikos interesus ir teritorijas Tolimuose Rytuose. Dėlto Anglija prašo Rusijos, tuo atveju išeiti prieš Japoniją. Derybos iki šiol eina labai sklandžiai.

Didžioji Gibraltaro uola, kuri saugoja įėjimą iš Šiaurės jūrų į Viduržemio jūras simbolizuoja Anglijos galybę jūrose. Dėl to Hitleris ir Mussolinis su Ispanijos pagalba nori tą uolą iš Anglijos atimti ar priversti ją atiduoti Ispanijai. Tos uolos netekimas pakeistų visą Anglijos užsienio politiką Vokietijos ir Italijos naudai. Tą žino anglai, tą žino vokiečiai ir italai, tą žino ir prancūzai. Dėlto šiandien ties ta uola koncentruojami karo laivai ir kariuomenė.

Finansų ministras ats. div. gen. Jonas Sutkus

DU KARDAI LIETUVOS DIDVYRIAMS

VARŠUVA, bal. 19 d. — Vienas Lenkijos kariuomenės aukštas karininkas į Kauną išsiuntė du kardus Lietuvos didvyriams žuvusiems Klaipėdos perleidimo Vokietijai metu Nėringos Kopgalyje, kur jie vieną ar dvi dienas kovėsi su vokiečių smogikais ir kur, spėliojama, žuvo. Iš viso Lietuvos karių Kopgalyje pasiliko 16 kareivių ir 3 karininkai, kurie turėjo keleta kulkosvaidžių, šovinių ir radijo priimtuvą. Kauno radijo stotis nuolatos juos ragino liautis ir grįžti į Kauną, bet visi 19 pasiryžo paaukoti savo gyvybes.

Jų pasiaukavimas ne tik Lietuvoje, bet ir kitose valstybėse sukėlė didelio susijaudinimo.

Į Ispaniją. — Alexander W. Weddell, Amerikos Pasiuntinys Ispanijoje.

ISPANAI NEGRĄSINA PRANCŪZIJAI

PARIS, bal. 19 d. — Vakar Prancūzijos vyriausybė gavo oficialių Ispanijos vyriausybės pranešimą, kad šiuo metu vyksta Ispanijoje kariuomenės manevrai netaikomi prieš Prancūziją ar Angliją ir Ispanija prancūzams negrąsina. Šiuo metu iš Ispanijos į Ispanijos Moroką gabenamos maurų dalys, kurios dalyvavo pilietiniame kare. Morokoje tos dalys bus dembilizuotos.

LIETUVA VOKIETIJAI PERDAVĖ KL[illegible]JOS KRAŠTO GELEŽINKELIUS IR VISĄ RIEDAMĄJĄ MEDŽIAGĄ

KLAIPĖDA, bal. 19 d. — Lietuvos Susisiekimo Ministerija jau baigė Klaipėdos geležinkelių ir riedamosios medžiagos perdavimą Klaipėdos Krašto autoritetams. Pagal susitarimą Lietuva Vokietijos geležinkeliams turėjo atiduoti 4 keleiviniu traukinių garvežius, 13 prekinių traukinių garvežius, 30 keleivių vagonų, 6 bagažo vagonus ir 130 prekinių vagonų. Visi garvežiai ir vagonai turi būti perduoti gerame stovyje. Iki šiol Lietuvos ir Vokietijos geležinkelininkai ir tarnautojai bendromis jėgomis tvarką Klaipėdos Krašte traukiniu ir keleivių judėjimą ir, sakoma, darbas ėjęs tvarkingai ir švelniai. Nuo gegužės pirmos dienos visi Klaipėdos Krašto geležinkeliai bus perduoti Vokietijos geležinkeliams. Iki to laiko Klaipėdos Krašte vis dar veikė Lietuvos Geležinkelių prekiu ir keleivių pervežimo tarifai ir tvarka. Nuo gegužės 1 d. bus įvesti Vokietijos tarifai.

Tuo tarpu Lietuvos ir Vokietijos delegacijos, kurios tarėsi dėl Klaipėdos uosto naudojimo ir laisvosios uosto zonos, jau pasiekė kompromiso. Laikinai numatyta tam tikra tvarka, kuria prekės iš Lietuvos bus pristatomos į Klaipėdos uostą ir iš uosto į Didžiąją Lietuvą, iki bus oficialiai įsteigta laisvoji uosto zona. Prekės iškrautos iš laivų į vagonus bus pristatytos iki Lietuvos sienos ir iš Lietuvos iki uosto užplombuotuose vagonuose.

"PREZIDENTAS SMETONA" LIEPOJOJ

RYGA. — "Pat" praneša, kad "Prezidentas Smetona" iš Klaipėdos nuvažiavęs Liepojon, kur būsiąs remontuojamas.

KARDINOLAS VERDJE VYKSTA Į LIETUVĄ

PARIS. — Lenkų telegramų agentūra praneša, kad Paryžiuje arkiviyskupas kardinolas Verdje pareiškė norą birželio mėnesį vykti į Lietuvą ir Lenkiją. Lenkijoje jisai aplankys Varšuvą, Poznanę ir Krokuvą.

SIŪLYS GARANTIJAS JUGOSLAVIJAI

BELGRADE, Jugoslavija, bal. 19 d. — Vokietija ir Italija norėdami sulaikyti Jugoslaviją nuo prisidėjimo prie Paryžiaus Londono sąjungos, kartu su Vengrija pasiruošė siūlyti Jugoslavijai naujas sienų garantijas. Ryšium su tuo tarp Vokietijos ir Jugoslavijos vyriausybių pradėtos derybos.

50 metų amžiaus. — Vokietijos Kancleris Hitleris šiandien minės savo 50 metų amžiaus sukaktuves. Šiandien visos Europos diplomatų dėmesis bus nukreiptas į Vokietiją. Ką Hitleris šiandien pasakys? Ką jis ryt darys?

HAVRO UOSTE SUDEGĖ DIDELIS PRANCŪZŲ KELEIVINIS LAIVAS

Paryžiaus policija mano, kad laivus padegineja svetimos valstybės sabotažninkai

HAVRE, Prancūzija, bal. 19 d. — Vakar užsidegęs didelis Prancūzijos keleivinis laivas "Paris", iandien visai sudegė ir nuskendo Havre uoste, apie 40 pėdų gilumoje. Laive buvo daug brangenybių ir meno kūrinių, kurie buvo paruošti gabenti į New Yorko Pasaulinę Parodą. Dalį tų brangenybių pavyko išgelbėti.

Paryžiaus policija sako, kad laivas greičiausiai buvo padegtas ir ryšium su tuo sulaikytas vienas italas darbininkas dirbęs laivo kepykloje, kur gaisras pirmiausia kilo.

Taip pat pranešama, kad Prancūzijoje svetimos valstybės teroristų gauja, jau kuris laikas ruošia sąmokslus sunaikinti Prancūzijos didžiuosius laivus. Esą, yra žinių, kad tos gaujos nariai bandys uždegti ir didįjį prancūzų laivą "Normandie" ir kitus. Kaip žinoma, šiais metais sudegė jau antrasis prancūzų keleivinis laivas, "Lafayette" ir dabar "Paris". Prieš keleta metų jūrose sudegė du kiti prancūzų keleiviniai laivai.

Spėliojama, kad tai vis sabotažininkų darbas.

LINDBERGHAS PAIMTAS Į KARIUOMENĘ

WASHINGTON, bal. 19 d. — Lakūnas Charles Lindberghas, kuris šiomis dienomis atvyko iš Europos, šiandie įstojo į Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenės karo aviaciją, kaip pulkininkas. Jis bus priskirtas prie Amerikos aviacijos vadovybės, kaip patarėjas. Pirmiausia jis aplankys visas Amerikos aviacijos bazes, aviacijos dirbtuves, susipažins su visų rūšių karo lėktuvais ir vėliau grįžęs išduos savo pranešimą vyriausiam aviacijos vadui, taip pat įteiks savo patarimus, kaip sustiprinti aviacijos jėgas Amerikoje. Lindberghas, kaip žinoma, gerai susipažinęs su Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos ir Rusijos karo aviacija.

"KAS NORI KARO?"

BERLIN. — "Kas nori karo?" — klausia Goebelsas "V. B." Vokietija nenorinti karo, net Austriją, Sudetus, Čekiją, Slovakiją. Klaipėdą prisijungę be karo. Tie kraštai taip norėję. Apie karą šaukią tik žydai, marksistai, masonai, kunigija ir tie, kurie karo norį dėl karo. Jų priekyje stovinti Amerika. Jaunos tautos (suprask Vokietija ir Italija) norinčios taikos. Goebelsas bijo, kad ateinantis karas nesugriautų Europos kultūros.

Kaune apžieduotas baublys atsidūrė Jugoslavijoje

KAUNAS. — Šiomis dienomis Vytauto Didžiojo universiteto zoologijos kabinetas iš kelių Europos valstybių gavo pranešimų apie ten sugautus Lietuvoje apžieduotus sparnuočius. Iš Prancūzijos, Olandijos ir Belgijos gauti pranešimai apie tose valstybėse sugautus Lietuvos šnekučius. Iš Jugoslavijos gautas pranešimas apie ten sugautą didįjį baublį—upuoklį. Baublys nuo apžiedavimo vietos nuskrido apie tūkstantį mylių.

Pabėgėliai iš Klaipėdos Lietuvos Vaiko Darželių D-jos maitinimo punkte Kretingoje.

ORAS

NUMATOMA: Giedra. Mažas pasikeitimas temperatūroj. Saulė teka 5:13, leidžiasi 6:40. Dienos ilgis 13 val. 39 min.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

PERDRĄSUS NUOSPRENDIS

Brooklyno katalikų savaitraštis Amerika iškėlė klausimą sudaryti Amerikos lietuvių bendrą tarpsrovinę tarybą, kuri galėtų visų Amerikos lietuvių vardu kalbėti svarbiam reikalui iškilus. Pavyzdžiui, Lietuvos reikalais tokia bendra tarpsrovinė Amerikos lietuvių taryba turėtų nemažos svarbos.

Tačiau Bostono Darbininko vedamųjų rašytojas kun. K. visu smarkumu atakuoja A-ką už tokio sumanymo iškėlimą. Jam net atrodo, "kad čia kas užnugary pasislėpęs, suka ratą į savo pusę". Bet kas čia kokį ratą gali pasukti į bet kurią pusę bendros Amerikos lietuvių tarybos sumanymu? Visuomet baimė daugiau mato, negu ištikro yra. Taip lygiai šiuo atveju išeina ir su kun. K.

Kiek mums žinomas tautinės srovės nusistatymas bendros Amerikos lietuvių tarybos klausimu, tai šis reikalas pas mus dar net rimtai nesvarstytas. Galimas daiktas, kad tautinės srovės vadai prieis tos pačios išvados, kokios prieina ir kun. K., butent, kad esamose srovinio pasiskirstymo sąlygose nebeįmanoma sudaryti bet kokis galintis harmoningai funkcionuoti tarpsrovinis Amerikos lietuvių organas, taryba ar kitaip jį pavadinus.

Vienok kun. K. visai nekunigiškai pasielgia, kuomet negirdėjęs kitų srovių žodžio iškeltu klausimu, jau daro išvadas iš išnesa nuosprendį apie kitų srovių padėtį. Štai jo galutina išvada:

"Jei atskirsime komunistus (juk jie nepriimtini?), tai mums iš tiesų tik katalikai palieka. Kitos nekatalikiškos ir nekomunistinės partijos eilinių narių kaip ir neturi. Jose beveik tik vieni vadai pasiliko. Tad išeina, kad kurdami bendrą frontą, mes tik skolinamės laisvamaniškų vadų katalikams vesti. Ar ne keista?"

Ištikro keista, kad rimtas kunigas taip nerimtai kalba ir tokiu siauriu partyviškumu apsiriboja. Taip pat negražu kunigui netiesą kalbėti prieš savo artimą. Kokiais faktais kun. K. remiasi tikrindamas, kad be katalikiškos ir komunistinės srovių, kitos srovės eilinių narių kaip ir neturi? Amerikos lietuviai partijų tikrąją jų prasmę neturi. Amerikos lietuvių gyvenime pasireiškia tik ideologinės srovės, bet ne partijos. Jei kun. K. katalikų tikybą kartu skaito ir katalikiška partija, tai, žinoma, kitas klausimas. Mes ikšiol manėm, kad Amerikos lietuviai katalikai tautinėje ir kultūrinėje veikloje skaitėsi ideologine srove.

Nekalbame už kitas sroves. Tačiau tautinės srovės atžvilgiu galime užtikrinti kun. K., kad jos veikėjai nesisiūlo katalikams į vadus. Tautinės srovės veikėjai turi pakankamai savų darbų ir reikalų. Gaila tik, kad katalikų srovei vadovauja tokio siauro partyviško nusistatymo vadai, kaip kun. K.

LIETUVOS JŪRŲ PREKYBA EINA PER LIEPOJĄ

Latvija turi tris didelius gerai įrengtus uostus — Rygos, Ventpilės ir Liepojos. Per šiuos uostus prieš karą ėjo žymi dalis Rusijos prekybos su užsieniais. Rusai tuos uostus žymiai buvo patobulinę ir išplėtę. Liepoja buvo ir karo reikalams priderintas uostas. Po karo Latvija savo uostuose nepajėgia išplėsti judėjimą pagal jų dydį ir pajėgumą. Ypač yra apmiręs nuošalesnis, visai arti Lietuvos rubežiaus esąs, Liepojos uostas. Pro Šiaulius—Mažeikius Liepojos uostas Lietuvai geležinkeliu visai lengvai pasiekiamas. Kol nebuvo Šiaulių—Telšių—Kretingos geležinkelio, Didžioji Lietuva su Klaipėda susisiekdavo geležinkeliu per Mažeikius—Skuodą—Kretingą. Tuo keliu Liepoja buvo arčiau, negu Klaipėda. Ir dabar šiaurės Lietuvai Liepojos uostas yra artesnis, negu Klaipėdos. Bet pastaraisiais metais Lietuva Liepojos uostu visai nesinaudojo, nes stengėsi visą eksportą ir importą nukreipti į Klaipėdos uostą, nors dalį jūros prekybos buvo net pamėgusi leisti per Liepojos uostą. Dabar laikai staiga pasikeitė.

Lietuva neteko savo vienintelio jūros uosto Klaipėdos, kurios išsugdymui yra sudėjusi daug lėšų ir pastangų. Lietuva gal perdaug rodė meilės ir rūpesčio dvasiniai išsigimusiam Klaipėdos kraštui, kuris tas pastangas gal įvertins tiktai kiek vėliau... Kartu su Klaipėdos kraštu Lietuva neteko apie 70 kilometrų savo gražiojo pajūrio. Dabar paliko Lietuvai tiktai apie 25 kilometrai pajūrio. Čia yra gamtiškai puikiausia jūros vasarvietė Palanga; ir visas tas jūros gabalas labai tinka vasarvietėms, nes kraštas apaugęs miškais, padengtas smėlio kalneliais, jūra pakraštyje negili, švaraus smėlio dugnu. Deja, šitokia pajūrio savybė mažiau tinkama jūrų laivininkystei, kas šiuo metu Lietuvai yra svarbiausia.

Jau prieš keletą metų Lietuva pradėjo dabartiniam savo pajūryje, tarp Liepojos ir Palangos, statyti Šventosios žvejų uostą. Pastaraisiais laikais buvo sudarytas projektas tą uostą tiek patobulinti, kad jis tiktų ir jūrų prekybai, kad į jį galėtų nors mažesni jūrų laivai įplaukti. Tai turėjo būti pagelbinis uostas Klaipėdai. Deja, dabar teks projektą perdirbti ir rūpintis čia įsteigti pagrindinį Lietuvos jūros prekybai ir laivininkystei uostą. Tą bus galima įvykdyti tiktai per keletą metų. Reikės įdėti daug darbo ir lėšų, nes čia uosto statyba labai sunki ir brangi. Šventosios upė, šioje vietoje įtekanti į jūrą, yra menkutė. Šiaip uostą tenka statyti atviram, negiliam smėlėto dugno pajūryje. Be to, šis uostas neturi vidaus vandens kelio, kaip kad Klaipėdos uostas turi Nemuną, Dangę, Kuršių mares. Tačiau tautos pastangos ir pasiryžimas turės nugalėti visas kliūtis, pakelti nuostolius, ir Lietuva vėl turės jūros uostą, kad ir menkesnį, negu Klaipėdą, užtai grynai lietuvišką, savo jėgomis išsugdytą. O tuo tarpu?

Tuo tarpu, kol bus susitarta su Vokietija dėl laisvosios zonos Klaipėdos uoste, Lietuva savo jūrų prekybą nukreipė per Liepojos uostą. Latviai, žinoma, mielai leidžia kuo plačiausiai juo naudotis, teikdami visų galimų lengvatų. "Lietūkis" jau gavo pirmuosius užsienių prekių transportus per Liepoją. Liepoja tuo tarpu bus ir Lietuvos jūrų prekybos laivyno buveinė. Nė vienas šio laivyno laivas nepaliko Klaipėdoje. Užimant Klaipėdą šeši laivai buvo kelionėse ir tiktai du uoste, bet ir tiedu paskutiniu momentu pasitraukė į lenkų uostą Gdynią. Taip pat į Gdynią išplaukė ir mokamasis karo laivas "Prezidentas Smetona". Šių laivų išplaukimą vokiečių smogikai stengėsi sutrukdyti, bet, pagrasinus kulkosvydžiais, pavyko ramiai išplaukti.

VDV.

PASKUTINĖS DIENOS KLAIPĖDOJE

Paskutinės kovo įvykių dienos Klaipėdoje tai — nerimo, nežinios ir gandų dienos. Šių dienų išgyvenimų atminimas, be abejo, negreit išdils iš lietuvio — Klaipėdiškio sąmonės. Ypatingas nerimas ir nežinomos ateities baimė buvo pastebima lietuvių darbininkų tarpe. Kiekviena proga vokiečiai mėgo prikišti: "su vyžom šišon atvykote, su vyžom ir ištrauksite!"... Todėl nenuostabu, kad pirmiem gandam apie anšliusą mieste pasklidus, dažnas darbininkas pasiskubino išgabenti į anapus savo mantą, sunkiai uždirbtą turtelį. Nieko čia negalėjo padėti nei Susivienijimo vadovų raminimai, nei autonominių įstaigų daug žadančios vilionės...

— Nenorite jūs mūsų, nereikia nė mums jūsų — tarė bernai ir mergos susitarę būrui ir ištraukė Gargdžių link. Kas gi būrui daryti? Septyni arkliai, dvylika melžiamų karvių. Keikia būras direktoriją, keikia savo vadus, Vistiek, jie apsiliuobti nepadės...

Kovo 22 d. trečiadienis. Šiandien turi išeiti "Darbininkų Balsas". Jau vakar mieste sklido įvairiausių gandų apie Vokietijos reikalavimus, tačiau niekas perdaug galvon šito neėmė. Daug ko jie iš mūsų reikalavo, bet ne viską gavo... Anksti atvykstu redakcijon. Rakinu duris — atidara. Redakcijoj sėdi du uniformuoti smogikai ir vienas civilis.

— Rodos, aš čia šeimininkas... — bandau aiškintis, nustebęs.

— Verzeihen Sie — taria civilis ir parodo kriminalinės policijos valdininko ženklą. Rankraščiai išdraikyti ant stalo ir grindų. Vadinasi, krata.

— Jūsų rašiniuose nemaža prieš nacionalsocializmą, prieš autonomines įstaigas — pastebi valdininkas.

— Užtat aš jų ir nededu — bandau aiškintis — čia gi nesunaudoti rankraščiai.

Smogikai nusišypso, pasiima pluoštą ir išeina.

Tik dabar sužinojome: Vokietijos reikalavimas atiduoti Reichui Klaipėdos kraštą — Lietuvos vyriausybės priimtas. Miestas pasipuošęs Vokietijos ir Klapiėdos krašto vėliavomis. Gyventojų tarpe jaučiama panikos žymės. Pirmieji bėga žydai ir direktoriai. Gatvės pilnos vežimų su baldais ir smogikų, kurie pasityčiojimais palydi išvykstančius. Vieną vežimą su baldais sustabdo, pasirodo, bėga žydų tautybės pilietis. Čia pat vidury gatvės vežimą išverčia, visi baldai sudaužyti.

Užsuku Susivienijiman, čia darbas verda — nereikalingais dokumentais kurenama krosnis... Vadai — Kretingoje. Užsirakiname.

Vėliau einu uostan. Nė vienas laivas nekraujamas, nė iškraujamas. Būreliai lietuviškai ir vokiškai kalbančių uosto darbininkų stoviniuoja ir kalbasi tarpusavy. Tautinės neapykantos čia nematyti. Visi bendrai susirūpinę darbu ir duona. Kas liks iš Klaipėdos uosto be Lietuvos užnugario? Karo laivyno bazei darbininkai nereikalingi. Žiemos uoste pasirodo uniformuotų smogikų būrys.

— Wir suchen Endrius Kuršaitis — skrodžia skersai ir išilgai.

— Haben Sie Grigas gesehen? — klausia kito.

— Būkite ramūs — sako man vienas uosto darbinnkas — jie jau vakar Kretingon išdūmė.

Kovo 23 d. ketvirtadienis. Gatvės perpildytos žmonių, daugiausia uniformuotų. Kas galėjo anksčiau manyti, kad Klaipėda tokia ruda? Šiandien laukiame fuehrerio. Išilgai Liepojaus gatvės SA špaleriai ir minios moterų, vaikų. Vyrų maža, nes veik visi uniformose. Žygiuoja mokyklinio amžiaus mergaitės su gėlėmis rankose. Jos skirtos išvaduotojui. Tačiau jis ilgai nesirodo. Laukiame valandą, kitą, trečią, o fuehrerio vis nėra. Sušalę moterys pradeda rūpintis kasdieniškais šeimyniniais reikalais.

— Kiek, mutere, sviesto įlydei? — klausia lietuviškai pagyvenęs vyras šišoniškės.

— Vieną bačkutę sviesto ir vieną šmalco — atsako toji.

Žodžiu, nedaug kas tiki išvaduotojų gėrybėmis.

Virš miesto pasirodo vokiškųjų bombonešių eskadrilės. Motorų burzgimas ir minios entuziazmas susilieja. Lietuvio širdy kažkas smilskta...

Pereinu kiton gatvės pusėn. Jaučiu, kažkas seka. Kalbuos su vienu veikėju. Prieina nepažįstamas ir klausia mano bendrakalbio vokiškai:

— Kaip tamstos pavardė?

— Prišmantas.

Šis pasižiūri užrašų knygutėn, pagalvoja ir nueina.

Šįryt Klaipėdoje vykę nemaža kratų ir areštų. Areštuoti žymesnieji mūsų veikėjai. Nelaukiu atvykstant smogikų, viską palikęs skubinu stotin. Stotyje sausakimša pabėgėlių. Daiktus sumetu per langą, pats prisiglaudžiu prie stabdžių, nes traukiniai perpildyti. (D)

P. Gintalas,
"Darbininkų Balso" redak.

Vilnijos vaizdai. — Vilniaus krašto lietuviai moksleiviai, vasaros atostogų metu, padeda savo tėvėliams dirbti laukų darbus, kartu stiprindami ir savosveikatą gamtos prieglobsty.

Lietuviškos knygos į Ameriką

Amerikoje gyvenančių lietuvių tautiškumui ir kultūriniam bendradarbiavimui su savo tėvyne stiprinti labai daug galėtų padėti knyga. Tik, deja, labai mažas kiekis Lietuvoje išleidžiamų knygų tepatenka į Ameriką ir taip pat Lietuvos išeivija mažai jų tereikalauja.

Kad plačiau būtų supažindinta išeivija su knyga, Lietuvos knygų leidyklos: Dirva, Pažangos A. B., Sakalas, Spaudos Fondas ir Šv. Kazimiero D-ja, pasinaudodamos šiais metais New Yorke ruošiama paroda iškėlė mintį, kad Lietuvos pavilijone lietuviškos knygos būtų prieinamomis sąlygomis pardavinėjamos, kad kiekvienas lietuvis išeivis lankydamas parodą turėtų progos ir be jokių sunkumų susipažintų su Lietuvoje leidžiamomis knygomis ir reikalingų knygų įsigyti.

Tai leidyklų minčiai New Yorke parodai ruošti Lietuvių Komitetas karštai pritarė ir apsiėmė organizuoti knygų platinimą savo jėgomis.

Keletas tūkstančių knygų jau yra pasiųsta ir jei būtų pareikalavimas, bus pasiųsta daugiau.

LIETUVA NEW YORKO PARODOJE

Balandžio 30 d. New Yorke bus atidaryta Pasaulinė Paroda. Šia paroda norima paminėti 150 metų sukaktis nuo pirmojo Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Washingtono inauguracijos, kuri New Yorke įvyko 1789 m. balandžio 30 d. Kalbamoje parodoje dalyvaus per 60 valstybių. Vyriausias parodos komitetas kiekvienai parodos dalyvei pastatė pavilijonus-skyrius, kurie belieka pačioms dalyvėms atitinkamai įrengti.

1936 m. birželio mėnesį buvo pradėti paruošiamieji žemės darbai. Čia dirbo tūkstančiai darbininkų. 1937 m. kovo mėnesį žemė jau buvo paruošta statybai, kuri pradėta vykdyti tų pačių metų balandžio mėnesį. Dėka tūkstančių darbo rankų ilgus metus nenaudojami pelkynai tapo moderniu parku, kuriame telkšo du gražūs ežerai.

New Yorko parodai skirtas žemės plotas yra 1216,5 akrų. Jame bus pavilijonai, puikios alėjos, parkai.

Kad paroda darytų vieningą vaizdą, jos rengėjai kiekvienai dalyvei pastatė po modernų pavilijoną, kurie sujungti vienoje vietoje. Lietuva savo skyriui įrengti gavo pavilijoną labai gražioje vietoje, prie pat ežero. Priešais Lietuvos pavilijoną, kitoje pusėje, bus Didžiosios Britanijos ir jos kolonijų pavilijonai. O Lietuvos pavilijonas tarp Rumunijos ir Belgijos pavilijonų.

Lietuvos pavilijono fasadas

Lietuvos pavilijonas ir jo aplinka komiteto stengiamasi sutvarkyti kuo tikslingiau ir skoningiau, tuo pačiu stengiantis akivaizdžiai pavaizduoti Lietuvos praeitis ir ypač jos laimėjimai per dvidešimts nepriklausomybės metų.

Priešais Lietuvos pavilijono fasadą bus pastatyta skulptoriaus J. Mikėno skulptūra, vaizduojanti Naująją Lietuvą. Tai 3,7 metrų aukščio figūra — moteris — Lietuvos simbolis. Ant vienos jos rankos balandis — taikos simbolis, kita laiko brandų kviečių pėdą, vaizduojantį Lietuvos derlingą žemę. Skulp. J. Mikėnas savo darbą jau baigė ir pristatyta į Ameriką. Pavilijono fasadas bus paruoštas dail. V. Andriušio stilingu 2x2,10 m. Vyčiu. Taip pat ir pavilijono įrašas "Lithuania" V. Andriušio stilingų raidžių, kuris kiekvienam parodos lankytojui primins iš tolimų užjūrių į parodą atkeliavusią šalį.

Būdingieji Lietuvos istorijos etapai

Garbės salėje bus pavaizduoti patys būdingiausieji Lietuvos istorijos etapai. Visa tai bus pateikta skoninga meniška forma. Šios salės viduryje stovės Vytauto Didžiojo statula. Dail. V. Kašuba jam patikėtą darbą jau baigė. Jis sukūrė taurios dvasios valingą Vytautą, rymantį ant kalavijo. Jau ir šiuo metu, 2,8 m. aukščio statulai esant įvairiais darbo įrankiais perkrautoje Meno Mokyklos studijoje, ji žiūrovui daro malonų įspūdį.

Garbės salės sienos bus dekoruotos tapybiniais Lietuvos dailininkų darbais, vaizduojančiais pačius ryškiuosius senosios istorinės Lietuvos etapus. Visi paveikslai vieno formato: 270x375. Dail. Rimtas Kalpokas nutapė Mindaugo karūnaciją vaizduojantį paveikslą. Paveikslo centre klūpo Mindaugas, o vyskupas jam uždeda karūną. Tai Lietuvos valstybės, vėlesniais laikais išsišakojusios nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, pradžią vaizduojąs meno kūrinys.

Štai tolimesnieji augančios Lietuvos etapai. Dail. St. Ušinskio stilingas batalistinis paveikslas — Algirdas prie Maskvos vartų; A. Galdiko patrauklaus spalvų derinio paveikslas, vaizduojąs Žalgirio mūšio finalą, kada po Vytauto eiklaus širmo žirgo kojų mūšį pralaimėjusieji sukloja vėliavas, o taurusis senosios Lietuvos karžygis (Vytautas) ištiesęs ranką įsako paleisti minias suimtųjų belaisvių. Dail. Ad. Smetona vaizduoja Vilniaus Akademijos įkūrimą: Steponas Batorius vyskupui Protasevičiui — universiteto fundatoriui — įteikia aktą. Toliau stovi pirmasis rektorius Skarda ir kiti istoriniai asmenys.

Kiti dailininkų darbai vaizduoja anų dienų Didžiosios Lietuvos saulėlydžius ir jos viltis išsilaisvinti iš vergovės. Štai St. Ušinskio Lucko suvažiavimas. Romos imperatorius Zbignievas paskelbia apie Vytauto karūnaciją. Jį apsupę ano meto valdovai ir didikai, dėl šio mosto reiškią savo nustebimą: Jogaila, jo žmona, Zbignievas, popiežiaus legatas ir kt. Po Vytauto mirties, nejvykus jo karūnacijai, tirpte sutirpsta buvusios galingos Lietuvos laisvė. Pagaliau iš saulėtosios Prancūzijos žemės atkeliauja Napoleonas, laisvės skelbėjas. Dail. Petras Kalpokas erdvioje drobėje vaizduoja tą momentą, kada Napoleonas žygio į Rusiją metu Lietuvai suteikia valdžią. Vilniaus fone lietuvių delegacijos atstovams įteikiamas laisvių aktas. Ir, pagaliau, po ilgų amžių vergovės, atgimstančios Naujosios Lietuvos sūnūs paskelbia prieš dvidešimts vienerius metus įvykusį Lietuvos nepriklausomybės aktą. Šį svarbųjį atgimstančios Lietuvos momentą subtiliai vaizduoja dail. P. Kalpokas.

Visi šie Lietuvos menininkų darbai ne tik bus New Yorko parodoje Lietuvos skyriaus garbės salės graži puošmena, bet jie kartu lankytojui akivaizdžiai primins pačius būdinguosius Lietuvos istorijos lapus. O šioje pačioje salėje esą dail. A. Kairio paruošti žemėlapiai pavaizduos visą istorinę Lietuvą, pradedant Lietuvos valstybės įkūrimo Baltijos pamaryje metais, kuri vėlesniais laikais išaugo į didžiulę galybę. Toliau tragingieji laikai: — jos trys padalinimai. Ir nauja aušra — prisikėlusi Lietuva. Prie kiekvieno žemėlapio atitinkami paaiškinimai duos progos kiekvienam lankytojui įsijausti į Lietuvos krašto nueitą kelią. O apie Vytauto Didžiojo statulą įrengtas gėlynas primins Lietuvos sodybų palangėse žydinčius jurginus ir žaliuojančias rūtas.

Taip skoningais Lietuvos menininkų darbais New Yorko parodos Lietuvos garbės salėje bus pavaizduota Senoji Lietuva.

L. A.

GRAŽUS OBALSIS

Dažnai tenka pastebėti laikraščiuose gražus obalsis: **savas pas savą.** Dažnai ir dienraščio VIENYBĖS redakcija ragina skaitytojus remti lietuvius profesionalus ir biznierius. Galima tik pagirti tokį mūsų dienraščio redakcijos nusistatymą be atvangos priminti lietuvių visuomenei, kad jos pareiga remti savus profesionalus ir biznierius.

Bet niekuomet neteko pastebėti laikraščiuose paraginant mūsų profesionalus ir biznierius teisingai patarnauti saviesiems. O juk ne visi ir mūsų profesionalai ir biznieriai yra angelais. Todėl tas obalsis abipusiai turėtų būti taikomas. Vietoje paraginimas visuomenei, kad remtų savus profesionalus ir biznierius, bet taipgi būtų vietoje paraginimas profesionalams bei biznieriams, kad ir jie mandagiai ir teisingai patarnautų saviesiems, kad būtų geri lietuviai ir remtų lietuviškąją spaudą bei visą tautinį ir kultūrinį mūsų veikimą. Tada ir mes tokius savo profesionalus ir biznierius gerbsime ir juos visomis išgalėmis remsime.

Kiekvienoje lietuvių kolonijoje yra tokių biznierių, kurie jokio lietuviško laikraščio neprenumeruoja ir neskaito ir lietuvių tautinius bei kultūrinius reikalus net pajuokia. Ar galima tokius biznierius remti, kurie lietuvių gyvenimui nugarą atsuka? Aišku, ir visuomenė tokiems biznieriams nugarą atsuka. Nemalonu šitą tiesą apie kai kuriuos mūsų biznierius pasakyti, bet visi žino, kad taip yra. Tokie biznieriai patys kalti, jei nesusilaukia lietuvių visuomenės paramos.

Ašerukas

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

SUMINTOS ŽIBUOKLĖS

(Tąsa)

Vakare susirinko mojininkai. Dievobaimingoji Staniulienė atskyrė iš knygos "O Švenčiausioji Dievo Motina Marija", gražiabalsis Griškėnas užtraukė:

— Sveika Marija, Dievo Motina!.. Visa seklyčia suūžė, malda paplito. Susikaupę žmoneliai žiūrėjo į Marijos veidą žvakių šviesose gyvėjantį, rodos tuoj ims ir iš jos lūpų pabirs žodžiai.

Jonas šį vakarą nesimeldė. Jo dvasia nepajėgė susikaupti. Mintys blaškėsi, maišėsi, nesipynė. Kai išsiskyrstė žmonės, jis motinai prasitarė:

— Mama, jau su tuo Zigmu muzikantu apsidirbau. Šį vakarą vėl buvo atlindęs ir rizgo prie Nijolės. Tai jau kai vieną įspyriau, išmovė vyras nei neatsigrįžęs.

Jono motina nutylėjo. Jos vaidentuvė sumetė, suposmavo: "Nebus gero. Parsivedė iš visų kaimų gražiausią kai maliavonę, tiek jis ir džiaugsis. Tiesa, mergaitė kai vijurkas: audžia — net staklės bilda. Verpia — net vėjas švilpia. Mezga — greičiau už Abromienę. Tik visa bėda, kad prieš tą Zigmą dantų neuždarė".

Nijolė nejautė kaltės. Jos šypsniai gyvenimo pavasary plyšo kai saulės spinduliai į visą aplinkumą, jie neišskyrė nei Zigmo. Ji jautė džiaugsmą mylimo Jono globoje, žaidė kai kūdikis neapgalvotais mostais, gyveno širdimi kupina gyvybės. Jos plačios svajonės nesurišamos į sukaupiančią mintį, pabirę, lakios, nesuvaikomos. Ji bėga ir už jūrų... Ten tik aukso kalnai... Jonas išvažiuos, bet ji neilgai kęs ilgėsį. Jis tuoj laivakortę, ir ją neš laivas pas jį... O ten, Amerikoj, tik samanų minkštumo sukloti kilimai blizgančiuose salionuose. Bene reiks šiupti rankas?.. "Ten, sako, kokią mašiną pastūmdei — jau dūlkės pačios ir sulindo į maišą. Krosniai blizga su veidrodžiais! Bene tas, kas blizga reikalauja rankų? Tai vis prietaisos! Gyvenk kai pasakoj ir džiaukis. Kad tik greičiau Jonelį išleidus", Nijolė galvoja ir dirbdama ir melsdamosi.

Jonas pilnas energijos, pasitikėjimo savimi. Tokie geležiniai delnai, muskulai! Kad ir juodžiausias darbas! Jis pasiryžęs, kad tik pamačius pasaulį. Ogi Nijolė, jo gyvenimo puošnumas, viltis. Ji tiek jam kūdikiško prisirišimo, meilės įrodė! Na, ir nubučiavęs Nijolės skruostelius, nuglostęs lino plaukus — išvažiavo į užjūrį.

Nijolei visur liko tuščia. Ji grįžo iš stoties liūdna ir nusiminus. Svajonės ne tokios grakščios, nesipina, nesikelia padangėms. Tik nyku ir nuobodu be Jono. Jo kieti delnai rodos dar brangesni nė kad buvo, nutolo, išnyko. Byrant ašarėlei — jau nieks neguodžia, nieks neišsklaido niūrumo debesėlį...

Ji eina į seklyčią, pasiguodžia Dievo Motinai, ir indely besišypsančias žibuoklės surišus į pluoštelį — pasidėjo Jono atsiminimui.

Visur Nijolei pilkuma... Staklės nors ir dūnda, bet nyčių kiekvienas atsivėrimas primena kažkokių tolių jūrą... Įsirausia ilgėsiai į dvasią, liūdėsys apgaubia angelišką veidelį. Dingo buvę spinduliuoti šypsniai, poakiai apsivilko tamsiais lankeliais. Nesuprantami rūpesčiai, šiandien Nijolei kasdieninė duona. Kad užmiršti vargą, ji dažnai kamaroj ir glustelia. O čia Jono motinėlė netaip jau tinginę martelę mylėtų. Juk ir ją Anytėlė, Dieve duok dangų, mokino mylėti darbą ir maldą. O Nijolė išlepėlė, ji greičiau paleis piemenį nubėgti į bažnyčią sekmadienio sumai, ne kad pati eis. "O kas ją žino?", galvoja anyta, "ką ji ten parugiais vaikščiodama mąsto?"

Rugiai jau beveik noksta. Jūra gelsvučių šiaudelių linguoja varpos saulėj. Puošnus, saulėtas sekmadienio rytas. Pievos marguoja žiedais. Kvepia vėjas šilta srove, vilioja gyvenimui, džiaugsmui. Nijolė pasiėmė Jono paskutinį laišką, pasiėmė atminimo žibuokles, ir išėjo į pievas.

Ten parugiais bridinėja žolėj piemuo Kaziukas. Jis ryliuoja keista birbynėle, maišosi su vieversiais, balta rankovė mosuoja ore, ir moja Nijolei.

Nijolė atbreda pieva. Smilgos kutena jai basas kojas, linksta prie pėdų. Kaziukas nusvilęs saule, nors ir sunykęs, bet šypsosi Nijolei. Nusiveda ją ant aukštesnės žalios kalvelės abu atsisėda ir kalbasi. Vėliau Kaziukas pašoksta kai pakieblis erėlis ir iš po beržo atneša linguojančias rausvas pyneles.

— Štai, privėriau kelias smilgas žemuogių. Imkite, juk dažnai mane į bažnyčią paleidžiate. Ten visas kalniukas raudonuoja uogomis. Tik negaliu nuo gyvulių atsitraukti: pririnkčiau kaži kiek! Imkite! Šias pačias raudonąsias!

— Tu geras Kaziuk, — kalba Nijolė. — Gal šiandien nori, kad tave paleisčiau?..

— O, diedienuke, Jus ir taip šeimininkė nuolatos bara. Aš žinau. Ji kai sustoja su Švapiene, Čiriene, tai tos kad prikala... Aš girdėjau. Vakar siuntė mane į valsčių, kad nuneščiau jūsų vyrui išsiųsti laišką, bet greit susigriebė ir atėmė. Sako, "o paprašysiu, nuneš Anokienė". Aš seniai žinau, kad šeimininkė jus skūndžia vyrui.

— Netiesa Kazeli, užmiršk. Duok man botagą, aš paganysiu ligi popiečio, tu bėk į bažnyčią ir melskis už mane. Užsuk pas tėvelius, žinai kaip tavęs motutė laukia su sūrio šmotu.

— Dėdiene, kaip būt gerai, kad tamsta šeimininkautum: išgenant bent duonos atlaupą gal įdėtut? Aš toks alkanas!

(Bus daugiau)

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KANADOS ŽINIOS

Lenkiškų Draugijų Federacija Kanadoje atsišaukė į visus lenkus kanadiečius aukoti ginklų fondui, iš kurio bus ginkluojama lenkų kariuomenė.

Kanadiečiai buvę kareiviai reikalauja sustabdyti vokiečių nacių organą, Deutsche Zeitung, kuris išeina Winnipege. Sako, tas laikraštis nuolatos žeminąs anglų tautą. Calgary mieste eks-kareiviai taip smarkiai pasidarbavo, kad buvo uždrausta susirinkimas taip vadinamos "vokiškos kultūros" draugijos, dėl ko šios draugijos pirmininkas, sakoma, "įsižeidęs". Vakarų Kanadoje gyvena daug vokiečių, ir tarp jų bei vietinių anglų prasideda šnairavimasis.

Saskaiton miesto valdybos narys, Caswell, gavo grasinantį laišką už jo kalbą prieš nacių veiklą tarp kanadiečių vokiečių Saskatchewan provincijoje. Laiške sakoma, kad "anglų paršai" tegul nesirūpina vokiečiais.

Anglijos karaliaus atsilankymo Kanadon atminčiai bus išleista tam tikri sidabriniai doleriai. Paštas išleis 3 naujus pašto ženklelius.

Tik Tak.

IŠ TORONTO PADANGĖS!

Torontiečiai gavę praeito ketvirtadienio VIENYBĘ ir perskaitę montrealiečių pranešimą, kad parapijos choras transliuos per radijo lietuvišką programą, nekantriai laukė pažymėto laiko. Rodėsi, kad šis pranešimas buvo svarbiausia Kanados skyriuje žinia, nes į valandą laiko po VIENYBĖS pasirodymo telefonai suskambėjo po visą Toronto lietuvių koloniją.

— Hello, šį vakarą, kaip 8:30, per CKAC stotį montrealiečiai duos lietuvišką programą, — aiškina viena mūsų dainininkių.

— Tikrai? Kas sakė? — klausia Onytė.

— Tikrai, tikrai Onyte! VIENYBĖ rašo, Kanados lietuvių skyriuje, pati skaičiau... VIENYBĘ nusipirkau pas Pietraszko, 722 Queen St. West.

Ir taip apie 8-tą valandą beveik pusė torontiečių jau žinojo ir taisėsi su radijo priimtuvais išgirsti lietuvišką programą. Kiti, neturėdami savų priimtuvų skubo pas draugus, suprantama su vėliausių patobulinimų aparatais. Atėjo ir 8:30 valanda. Visų radijo priimtuvai nustatyti 7,30 kilocaikliais, bet nieko nesigirdi, apart Detroito stoties. Sukama bangų nustatymo sietelis į kaire ir dešinę, mėginama trumpų bangų ratelis — vistiek nesigirdi. Pagaliau, klausome, girdisi "Lietuva Tėvyne Mūsų"... bet ir vėl nutilsta. Vėliau, truputį aiškiau, girdisi kitos dainos, bet ta pašėlusiai stipri Detroito stotis paskandina mūsų montrealiečius. Kaip girdėjau, niekas gerai ir aiškiai neišgirdo programos, geriausius priimtuvus turėdami.

Neseniai teko sužinoti, kad vienas Aušros choro mokytojų p. Liudas Pocius, apsivedė su prancūzų tautybės panele Patricija La Rose. Jaunavedžiai padarė torontiečiams didelį "surpryzą" išlaikydami apsivedimo slaptybę per apie šešius mėnesius. Tenka pažymėti, kad Patricija La Rose (p. Pocienė) dalyvauja Aušros chore, mokosi lietuvių kalbos ir žada greit prisitaikinti prie lietuvių visuomeninio gyvenimo. Linkime jaunavedžiams gražaus ir laimingo gyvenimo.

Pradėjus Kanados lietuvių skyriui išeidinėti pastoviai, kas ketvirtadienis, torontiečiai tariasi daugiau rašinėti iš Toronto lietuvių gyvenimo, kad padarius skyrių įvairesniu. O čia randasi daug gerų ir gabių korespondentų ir korespondenčių, kurie mokėtų ir galėtų gražiai parašyti. Su raštais VIENYBĖJE jau yra pasirodę J. Deryinis, Ona Kalinauskienė, Liudas Pocius, St. Balčiūnas, K. Burė, Flegijus Narušis ir kiti. Dabar turėtų pasirodyti Ant. Margis, jo sūnus Vytautas, p. Kidžienė, Samulevičius ir V. Ramanauskas. Šie vyrai ir moterys, jeigu dažniau rašinėtų, galėtų suteikti daug įdomių žinių. Taigi, į darbą lietuviai!

Torontas stropiai rengiasi pasitikimui Anglijos karaliaus Jurgio V ir karalienės, kurie apsilankys čia gegužės 22 d. Tą dieną Toronte bus uždarytos visos darbo įstaigos ir suruošta iškilminga paroda. Apart tūkstančių iš Ontarijos provincijos svečių, kurie atvyks Torontan dalyvauti iškilmėse. atvažiuos iš Callander, Ont., visam pasaulyj pagarsėję Dione'ų penktukės (quintuplets), kurios bus asmeniškai perstatytos karaliui ir karalienei.

Jurgis

MONTREALO KRONIKA

—Bal. 16 d. įvykęs parapijos choro koncertas pavyko visais atžvilgiais. Buvo pilna salė klausovų, kurie išsinešė malonių įspūdžių. Ypatingai publikai patiko Brazauskas ir Kajackas savo dainomis ir vaidinimu. Buvo suvaidinta "Daina Be Galo", kuri visus prijuokino. Tikiu, Montrealo korespondentai plačiau šį koncertą aprašys.

—Bal. 22 d. įvyksta parapijos pavasarinis balius. Visi montrealiečiai prašomi atsilankyti ir paremti, nes dalis pelno skiriama parapijos choro kelionei į New Yorko Pasaulinę Parodą.

—Bal. 14 d. per stotį CKAC parapijos choras, vadovaujant klebonui Bobinui ir varg. Žižiūnui, davė lietuviškų dainų programą. Jos klausėsi veik visi lietuviai Montreale ir pagyrė kleboną už pastangas lietuviams gauti progą per radio dainuoti. Klebonas tikisi ir ateityje gauti dar vieną, ar kitą radio programą.

—Bal. 30 d. įvyksta VVS skyriaus mėnesinis susirinkimas. Visi nariai prašomi nepamiršti ateiti.

—Bal. 15 d. Mount Royal puikiame hotelyje įvyko National Breweries draugijos bankietas, kuriame dalyvavo apie 700 svečių ir kurio metu Juozui Paznokaičiui įteikta aukso laikrodėlis už išdirbimą vienoj bravorų kompanijoj 25 metus. Kiti lietuviai, kurie po laikrodėlį gavo, buvo Bagdonas ir Jonas Motūza.

—VVS skyrius Katalikų Federacijos vajui paaukavo $5. Tiek pat paaukojo ir Vytauto klubas.

—Montreale 5 dienas viešėjo neyorkietis K. Tiškus su žmona.

—Povilas Kvederas, kuris Kanadoje gyveno nuo 1928 m., išvyko atlankyti gimtinę (Biržų apskr.) laivu Drottningholm bal. 15 d.

—Bal. 24 d. suomių vyrų choras, kuris iš Suomijos Pasaulinėn Parodon atvyko dainuoti, turės savo koncertą Montreale His Majestys teatre.

Reporteris.

Sekmingas koncertas

Balandžio 16 d., Šv. Kazimiero parapijos choras surengė puikų dainų koncertą. Programą išpildė parapijos geriausi dainininkai ir taipogi Vytauto klubo Aido choras puikiai pasirodė su dainomis. Šiuo koncerto pelnas bus skiriamas Šv. Kazimiero parapijos chorui pasiųsti į Pasaulinę Parodą New Yorke. Parapijos choras širdingai dėkoja Aido chorui už nuoširdų parėmimą šiame taip kilniame darbe.

P. J.

Kiekvienas VIENYBĖS skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčiu paremti dienraščio leidimą

DĖMESIO KANADIEČIAI!

Su šiuo VIENYBĖS numeriu mes pradedam siuntinėti laikraštį į Toranto, Ont., pirkimui pavieniais Kanados skyriaus numeriais. Kiekvienam žmogui laikraštis yra kasdieninis dalykas, be kurio joks civilizuotas žmogus negali apsieiti. Torontiečiai! Nueikite pas PIETRASZKO MUSIC STORE, 722 Queen St., W. Toronto, Ont., ir nusipirkite VIENYBĖJE k etvirtadieniais leidžiamą Kanados skyrių.

VIENYBĖS Admin.

MEILĖ, TIESA, KRYŽIUS

Penktadienio vieną popietį niūrų,
Trečia valanda šuoliu artėjo . . .
Aš užsislėpus už tamsių mūrų—
Tave tik vieną dvasioj regėjau.

Tu vilkai Kryžių gatve dukėta . . .
Lydėjo meilė ir pabaisa . . .
Purvo ir keiksmo Tau negalėta!
Ūžė, klegėjo minia visa.

Sekė man mintys . . . klupo ir blaškės . . .
Švento šešėlio siekė širdis!
Kova man sirpo, kaip kokios braškės,
O jis kelionę dar tęsė vis.

"O, Meile! Skausme! Tėve ir Broli!"
Šaukė, nerimo lūpų kalnai . . .
"Kam neapgyniau Tavęs ligšioliai?!
Argi tik Kryžiui Tavo delnai? . . ."

O Jis vis ėjo . . . vis lenkė mūrus . . .
Šauksmai ir maldos, žaibai, griausmai!
Klausimai kalne jungiasi niūrūs:
"Ką skelbė tiesą, ar mirs Tasai?!" . . .

Ir nusigando kalnai ir kloniai:
"Argi jau amžiais bus vergija?!
Kam—gi kryžiuoti Jį?! Jis maloniai
Žmoniją rišo meilės gija . . ."

"Prie Kryžiaus, Kryžiaus traukit judošiai!"
Rėkia įniršę žiaurūs "vadai" . . .
O čia aplinkui jau audros košia . . .
Motiną šventą baigia skausmai.

Išminties akys, apžvelgė minią . . .
"Kaip gaila tavęs . . . vargšė banga . . .
O, Motin mano! Ko taip užtvinę
Tavieji skruostai? . . . Juk aš auka . . ."

Ir nusileido ant medžio kieto—
Tiesa ir Meilė kartų kartoms!
Užgeso saulė tyli . . . iš lėto . . .
Suklupo žemė ugnių naštoms.

Ir taip tarp mūrų valandą trečią
Išniro Kryžius man iš ūkų . . .
Ir šiandien turim tą minią pačią:
Ką ieško Tiesai Kryžiaus lankų.

Marija Aukštaitė.

Naujas įstatymas alaus pardavinėtojams

1939 m. balandžio 14 d. įėjo galion naujas įstatymas alaus pardavinėtojams Quebeko provincijoj. Pirmiaus buvo galima gauti alaus stiklais, kabaretuose, kavinėse, restoranuose ir įvairiuose klubuose bei šokių salėse. Dabar pagal naują pertvarkymą stiklais bus galima gerti alų tik tavernuose (saliūnuose). O kitose virš paminėtose vietose alus bus parduodamas tik bonkomis, jei asmuo pirks pietus ar vakarienę nemažiaus 35 centų vertės. Sekmadieniais visose vietose alaus pardavimas uždarytas iki 12 dieną. Alaus bus galima gauti tik pietų ir vakarienės laike, žinoma, tik bonkomis. Tavernos bus uždaros po 24 val. sekmadieniais. Vynas irgi bus parduodamas tomis pat taisyklėmis, tik stikleliais ir bonkomis. Ant alaus uždėta taksos 4 centai ant galiono ir ant kvortinių bonkų 2 centai.

Bendrai pažvelgus atrodo, kad šis naujas pertvarkymas sustabdys girtuokliavimą. Bet tikrenybėje toks įstatymas ilgai praktikoj negalės būti, nes tuo būdu duos progos visokiems "šmugelninkams" slaptai pardavinėti ir dar daug brangiau, negu viešose vietose. O slaptose vietose kaip pradeda gėrimus pardavinėti, aiškus dalykas, netik medžiaginiai žmonės pradeda skriausti, bet per toli nueina ir už moralės ribų. Gerai žinomas yra posakis: "Beer, vine and woman..."

P. J.

LAIVAKORTĖS Į LIETUVĄ

Parduodame visų linijų laivakortes geriausiems ir greičiausiems laivams TIESIOG į KLAIPĖDĄ ir kitus Europos uostus.

LAIVAKORTĖS IŠ LIETUVOS

Partraukiame jūsų gimines iš Lietuvos į Ameriką ir Kanadą.

DOKUMENTAI

Paruošiame įvairius dokumentus, ypatingai patarnaujame šeimoms neturinčioms pakankamai reikalingų davinių paruošimui dokumentų.

SURANDAME LAIVŲ VARDUS IR DATAS

Reikalui esant padedame surasti seniau atvykusių asmenų užmirštus laivų vardus ir jų atvykimo datą.

JEI JUMS SUNKU

sudaryti dokumentus, išpildyti aplikacijas ir raštus, ar panašius reikalus atlikti, kreipkitės į mūsų įstaigą. Įvairius dokumentus, pirkimo, pardavimo aktus ir kitką atliekame po priežiūra prityrusių lietuvių advokatų.

NURODOME IR AIŠKINAME

Reikalingiausius Lietuvos ir Amerikos įstatymus. Kreipkitės—patarimai ir informacijos teikiamos veltui.

PINIGŲ SIUNTIMAS

Siunčiame įvairias sumas pinigų ne tik į Lietuvą, bet ir į įvairias pasaulio šalis.

SIUNTINIAI

Siunčiame siuntinius į Lietuvą.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel.: EVergreen 7-7840

VIENYBĖ

LIETUVIŲ NAUJIENOS

KEARNY, N. J.—Kovo 28 d. staiga mirė Kazys Bubėnas, ilgametis Kearny gyventojas sulaukęs senatvės. Paliko savo moterį Katriną 80 metų ir du sūnus Ipolitą ir Simaną ir vieną dukterį Antoniną.

Mirtis buvo labai staigi, būnant pas sūnų Simaną su jo šeima staigiai pradėjo jaustis negerai. Pašaukus gydytoją, skubiai nuvežtas į ligoninę, bet nieko negelbėjo.

Laidotuvės įvyko balandžio 1 d. iš Dievo Motinos Sopulingos Lietuvių Bažnyčios. Buvo atlaikyta trejos gėdulo mišios, kurias laikė Kleb. Vaicekauskas, kun. Bubas ir kun. Barkauskas. Į kapus palydėjo apie 70 automobilių. Velionis buvo pavyzdingas Kearny gyventojas ir visų mylimas todėl labai daug žmonių atsilankė į laidotuves palydėjo ir į kapus.

Lai būna lengva šios šalies šalta žemėlė mūsų draugui.

Šiame mieste yra Schuyler Statybos ir paskolos Draugija, kuri yra visoje apylinkėje pasižymėjus savo veikimu, nes duoda paskolas, pinigus išmoka į pareikalavimą su gerais nuošimčiais, daug naujų narių prisirašo. Pereitą mėnesį pasirašė 42 nauji nariai, bet dar daugelis nori prisirašyti, todėl dar yra proga. Šitą visą mėnesį bus proga prisirašyti, kurie jau prisirašė galės užsimokėti, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J.

Verbų sekmadienį, bal. 2 d., L. P. Klubo svetainėje įvyko vaidinimas "Liurdo Stebūklas" kurį sulošė išimtinai tik mergaitės, kurias išmokė vietos lietuvaitės seselės. Veikalas nusisekė gerai. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė.

J. V. Baltrukonis.

Sportininkų susirinkimas

Brooklyno Lietuvių Futbolo komandos nariai prašomi visi susirinkti į Piliečių Klubo svetainę šį penktadienį, balandžio 21 d. 7 val. vak. Bus apkalbama kai kurie komandos reikalai ir susitarta dėl rungtynių kurios įvyks balandžio 30 d. New Jersey valstybėje dėl sidabro taurės.

Apie įvyksiančias rungtynes bus plačiau paskelbta spaudoje. *Valdyba.*

Anicetas Strimaitis šventė savo vardadienį

Pereitą pirmadienį, balandžio 17 d., vakare p. Anicetas Strimaitis, plačiai žinomas lietuvybės ir organizacijų veikėjas ir Lietuvių Spaudos B-vės direktorius netikėtai buvo užkluptas keletos draugų ir pažįstamųjų Susivienijimo salėje . . . ir pasveikintas Varduvių proga. Net tris kartus varduvininko draugai Aniceta pakėlė iki lubų su garsiu "valio".

Ponui Anicetui Strimaičiui palinkėta daug laimės, sveikatos ir ištvermės kultūriniame ir visuomeniniame darbe. Varduvininkas irgi nepasišykštėjo jį sveikinusiems atsiteisti . . .

Sveikinęs.

A.L.T.J. S-gos generalis susirinkimas

Šį ketvirtadienį, balandžio mėn. 20 d. punktualiai 8 val. vak. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne, įvyksta generalis Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo S-gos narių susirinkimas.

Susirinkimas šaukiamas svarbiems organizacijos darbo reikalams apsvarstyti. Artėjančios Pasaulinės Parodos atidarymo laikas neša Jaunimo S-gai daug darbų. Be to, yra svarbu greitu laiku išnagrinėti įvairūs bėgamieji Sąjungos reikalai ir kiti veiklos klausimai.

Sąjungos nariams išsiuntinėti mandatai. Prašomi visi skaitlingai dalyvauti. Norintieji į Sąjungą prisirašyti, įstojimo blankus gali reikalauti raštu arba asmeniškai pas sekretorių. Svečiai kviečiami irgi į susirinkimą atvykti.

Sekr. *Petras Juknys.*

Pirmasis nupirko tikietą

Amerikos Liet. Tautinio Jaunimo S-ga norėdama sukelti fondą padengti išlaidas sutikimui jaunimo atstovų ir kitų svečių atvykstant į Pasauline Parodą iš Amerikos lietuvių kolonijų ir Lietuvos išleido laimėjimams tikietų. Dovanų pasiskirstyme bus leidžiama piniginės dovanos ir kitkas.

Pirmąjį tikietą, nr. 1 nupirko p. Antanas Kundrota, Amerikos lietuvių sporto mecenatas. Už tai p. A. Kundrotai A. L. T. J. S-ga reiškia gilią padėką, kad pirmasis pasiskubino nusipirkti keletą tikietų tuo suprasdamas ir paremdamas kilnaus darbo užsibrėžimą

PRIMINIMAS

Išrodo, kad Lietuvių Profesionalų Draugijos bankietas, ruošiamas pagerbti savo narį d-rą J. Valuką jo 25-kių metų gydytojavimo proga, bus tikrai gražus ir įdomus. Jame dainuos Am. lietuvių žvaigždė, Metropolitan Operos dainininkė, p-lė Ona Katkauskaitė-Kaskas. Bankieto dalyviai turės laimės pasidžiaugti jos gražiu dainavimu.

Rengėjai prašo savo būsimus svečius, kurie dėl neapsižiūrėjimo buvo nepakviesti tuojaus užsisakyti sau vietas. O tiems, kuriems bilietai jau įteikta, nori priminti, kad jau metas už juos atsiteisti ar grąžinti rengėjams. Mat, norima žinoti iš anksto, kiek gerbiamų svečių bankiete dalyvaus.

Taigi iki malonaus pasimatymo šio mėnesio 30-tą dieną McAlpin viešbuty, New Yorke.

Dr. A. Petrika.

Pavasario Gėlių Šokių Vakaras

Šio šeštadienio vakarą, balandžio 22 d. gražioje Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne, D.-G. Lituanikos klubas rengia didelį šokių vakarą, kuriuo atidaroma pavasario sezonas. Vakaras pavadinamas "Pavasario Gėlių Šokiai". Salė būsianti gražiai papuošta.

Šokiams griež modernusis Nakties Pelėdų orkestras, vadovaujant orkestro vedėjui Jonui Navickui. Orkestras būsiąs padidintas ir sustiprintas.

Įžanga tik 35c. Visas Brooklyno ir apylinkių jaunimas maloniai yra kviečiamas atvykti ir gražiai pasilinksminti.

Rengėjai.

Velionė Marijona Vasiliauskienė

Marijona Vasiliauskienė, (gimus gegužės 3 d. 1870 m.) sulaukus 68 metų ir 11 mėnesių mirė savo namuose, 1206 Halsey St., Brooklyn, N. Y. Nelauktoji mirtis aplankė balandžio 14 d. 4 val. ryte. Buvo palaidota balandžio 17 d. šv. Jono kapinėse. Iškilmingos Šv. Mišios atsibuvo ryte 10 val. Angelų Karalienės bažnyčioje.

Nuliūdime liko keturi sūnus: Jonas, Leonas, Antanas ir Tamošius; trys dukterys: Marijona Bernatavičienė, Veronika Flechinsteinienė ir Rozalija Lisokienė. Taipgi liko velionės brolis, sesuo ir anūkai ir kiti giminės. Taipgi paliko vieną auklėtinį našlaitį Antaną Trakimą, kuris šiandien yra mechanikas inžinierius. Tai dėka velionės Marijonos Vasiliauskienės. Velionė Marijona paėjo iš Šilsvadžio kaimo, Gražiškių parapijos, Vilkaviškio apskričio. Ji išauklėjo pavyzdingai sūnus ir dukteris. Mirė su šypsena lūpose. Po sunkios darbo "dienos", sulaukė garbingo "vakaro". Tai liūdija daugybė palydovų, kurie palydėjo į kapus, desėtkai gėlių vainikų ir desėtkai užpirktų mišių. Velionė turtų nesukrovė, tačiaus paliko brangiausią turtą, tai pavyzdingą šeimą. Tai buvo motina, kuria gali didžiuotis kiekvienas lietuvis.

Velionės sūnus Jonas, kurio priežiūroje buvo šermenų eiga, varde savo brolių ir seserų dėkoja visiems šermenų dalyviams. Ypatingos padėkos reiškia tiems, kurie pirko gėles, užprašė mišias ir palydėjo. Labai širdingą padėką reiškia iš tolimesnių kolonijų buvusiems. Ačiu graboriui J. Le-Vandai už sumanų šermenų tvarkymą **Jonas Vasiliauskas**

Įdomi radijo programa

Šį ketvirtadienį, balandžio mėn. 20 d., 7 val. vak. iš radijo stoties WCNW (1500 kc.) teks girdėti įdomią radijo programą; kurioms kiekvieną ketvirtadienį vadovauja programų dir. J. Ginkus. Programa bus įvairi, taigi tamstų patogumui suteiksime maždaug vykstančios programos tekstą:

—Anaunceris V. Ubarevičius, anglų kalboj žinias perduos A. Kairys, —. Tysliava—perduos pasaulinių įvykių komentarus, Izabelė Misiunas—Pasaulinės Parodos moterų skyriaus atstovė padarys svarbų pranešimą. Muzikalinėj daly: dainuos p-lė E. Kiburiūtė, lyrinis sopranas, kuriai akompanuos mūsų gabus komp. R. Kurdinaitis. Ir A. Jezavito orkestras su vokalistu V. Bekeriu palinksmins liaudies dainelėmis.

Prašoma pasiklausyti.

V. Ubarevičius.

SUSIŽEIDĖ RANKĄ

Nelaimė ištiko mespetietį lietuvį Silvestrą Girnių, gyvenantį 57-41—64th St. Dirbdamas jis stipriai apsidegino dešinę ranką. Šiuo metu jis jau kelinta savaitė kaip nedirba. Dirbo B.M.T. kompanijoje.

Būtų gražu, kad kiekviena vienybininkų kolonija nors kartą į metus surengtų parengimą VIENYBĖS dienraščio naudai

MIRĖ

Balandžio mėn. 10 d. mirė Marijona Sakalauskienė. Velionė gyveno 21-20 E. 9th St., Brooklyne. Buvo pašarvota savo namuose.

Palaidota balandžio 13 d. iš Karalienės Angelų bažnyčios šv. Jono kapinėse. Laidotuvėmis rūpinosi ir patarnavo laidotuvių direktorius Shalins-Šalinskas.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!

LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue,

Dabar siūloma pirkti **Blue Coal**

Telefonuokite tuojau EVergreen 7-7550 Brooklyn, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

TEL.: TRIANGLE 5-3622

168 GRAND STREET,

TEL.: EVERGREEN 8-7179

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

SVEIKATA — LAIMĖ

PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE

Tapk sveiku.

KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS

BROOKLYN, NEW YORK

MODERNIŠKA SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Velykos jau čia pat! Pas mus puikiausias pasirinkimas gražiai dekoruotų šokoladinių zuikių. Užeikite įsitikinti. Momentui pritaikintos linkėjimų atvirutės, linkėjimai ar skelbimai per radijo priimami.

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 4-7142

Tel. Market 3-5357

Michael Akialis, Jr.

Laidotuvių Direktorius

195 Adams St., Newark, N.J.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėlė savo Williamsburgho ofisą į

522 BEDFORD AVE.

netoli Taylor Street

BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-1312

PRIĖMIMO VALANDOS:

nuo 1 val. iki 3 val. popiet ir nuo 7 v. iki 8 val. vak.

FLATBUSH OFISAS:

2220 AVENUE J

AR NORITE SKRAIDYTI?

PAUL ŠALTENIS, vyriausias instruktorius

Savo Aviacijos Patyrimą ir Mokslą Jums Įteiks! Išmokins Lėktuvais Skraidyti—Lėktuvais Nuveš Kur Tik Jūs Reikalausite—Kreipkitės į

DENNY DAITZ FLYING CORP.

Hangar 33, Roosevelt Field, Mineola, L. I., N. Y.

Res. Tel.: Great Neck 351-M; Business Tel.: Garden City 4859

HAVEMEYER 8-0259

RALPH KRUCH

FOTOGRAFAS

65-23 GRAND AVENUE

MASPETH, N.Y.

LIETUVIS

Accountant & Auditor

kreipjkitės

Juozas J. Akulonis, Jr.

1147 E. Jersey St. Elizabeth, N. J.

Tel.: ELizabeth 3-7788

Namų tel.: ELizabeth 3-9429

LIETUVIŠKA

RESTAURACIJA

BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.

Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat,

savininkas

411 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

DIDŽIULIS PARENGIMAS KILNIAM TIKSLUI

Paremkime Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos parėmimui pramogą (preview), Arcadia salėje ant Halsey gatvės prie Broadway, Brooklyne. Šis didelis parengimas ir šokiai įvyks 23 d. balandžio-April. Programa bus įvairi ir graži. M. Baronaitės vadovaujama vaikučių grupė šoks tautinius šokius, šokikai Lyraičiai, Lilijos Antanavičienės vad., šoks įvairius šokius.

Sudėtiniai ir vyrų chorai vadovystėje pp. Brundzos ir p. Dulkės dainuos gražiausias lietuvių dainas. Kalbas prie mikrofono pasakys generalis konsulas New Yorko p. Budrys, ir p. Laučka, Amerikos redaktorius. Bus ir daugiau svečių iš Lietuvos.

Moterys ir merginos demonstruos lietuviškus gražiausius tautinius kostiumus. Bus Rožių Valsas prie Jono Navicko padidintos orkestros.

Kadangi tą dieną pripuola Jurginės, tai visi Jurgiai kviečiami švęsti kartu savo varduves prie specialių stalų.

Vienu žodžiu tariant, šis parengimas tai pradžia lietuviškos Pasaulinės Parodos.

Visų lietuvių pareiga ateiti ir parodyt vieningumą be skirtumo pažiūrų. Tai yra visos tautos darbas. Tą dieną būkime visi ir linksminkimės svarbiam tikslui. *Rožė.*

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

ESTATE OF

A. J. VALANTIEJUS

54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.

Telephone NEwton 9-4464 & MIchigan 2-1717

ESTATE OF BARRY P. SHALINS

(ŠALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RODZEVICZ

(A. Radzevičius)

Tel.: Stagg 2-4409

402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

"TARZANAS IR UŽBURTAS MIESTAS" — **Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis**

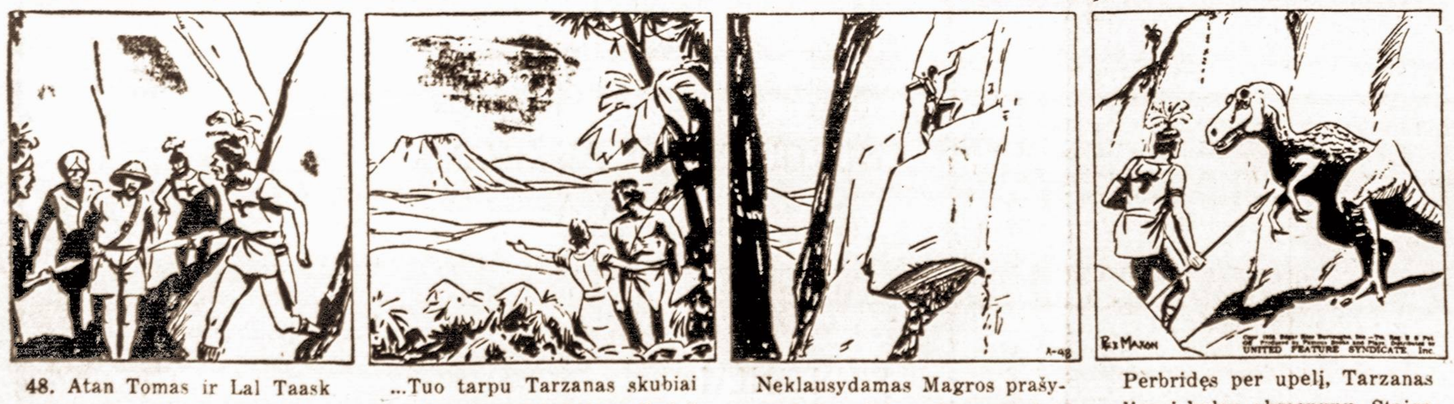

48. Atan Tomas ir Lal Taask laimingai nusileido nuo kalno siauruoju takeliu ir jau rengėsi pasilsėti pakalnėje, kuomet visai netikėtai apspito juodu nuostabūs balti kareiviai, išlindę iš tarpakmenų. Jų buvo arti tuzino ir pasipriešinti jiems nebuvo galima...

...Tuo tarpu Tarzanas skubiai vedė savo būrį, kol pasibaigė tankūs miškai. Išėję į lauką keleiviai pamatė atstumoje milžinišką kalną Tuen-Baką. "Tai šis ir yra tasai vulkano kalnas, kurio dauboje stovi Užburtasis Miestas. Aš jį pažįstu iš braižinio, kuris buvo žemėlapyje".

Neklausydamas Magros prašymų ir bauginimų, Tarzanas leidosi patirti kelią į tą Užburtą Miestą. Jam teko daug kartų susitikti su pavojais ir slaptybėmis, kurias jis visuomet įveikdavo džiunglėse, bet tokių baisybių ir pavojų, koki laukė jį čia, Tarzanas nebuvo niekur sutikęs.

Perbridęs per upelį, Tarzanas lipo į kalną akmenynu. Staiga jis išgirdo įtartiną šnypštimą. Pažvelgęs žemyn Tarzanas pamatė baltą kareivį stovintį prieš tokį žvėrį, kokio Tarzanas niekad nebuvo matęs. Buvo aišku, kad tas kareivis susitiko šį baisų žvėrį visai netikėtai.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje